

УДК 811.131.1'42:316.77(450+477)

Кароліна Боровикова

<https://orcid.org/0009-0002-2046-215X>

ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ВІЙНА» В ІТАЛІЙСЬКИХ ОНЛАЙН-ЗМІ В КОНТЕКСТІ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ (2022–2025)

У статті проаналізовано лінгвістичні особливості вербалізації концепту «війна» в італійському медіадискурсі на матеріалі онлайн-видань у контексті російсько-української війни 2022–2025 рр. Акцентовано на мовних засобах репрезентації концепту «війна», зокрема на використанні емоційно забарвленої лексики, воєнної метафорики і тематичних домінант висвітлення війни. З'ясовано, що італійські медіа переважно інтерпретують повномасштабне вторгнення РФ як «неспровоковану агресію», приділяючи особливу увагу гуманітарним аспектам (кризі біженців, воєнним злочинам) та героїзації спротиву України. Результати дослідження поглиблюють розуміння мовної репрезентації концепту «війна» в зарубіжних медіа та можуть слугувати підґрунтям для подальших студій у галузі лінгвістики війни.

Ключові слова: концепт «війна», вербалізація, медіадискурс, італійські онлайн-ЗМІ, російсько-українська війна.

DOI 10.34079/2415-3168-2025-18-32-124-131

Постановка проблеми. Концепт «війна» належить до базових у колективній свідомості й відіграє ключову роль у мовному відображенні реалій збройних конфліктів. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну, яке розпочалося у лютому 2022 р., спричинило безпрецедентний резонанс у світовому медіапросторі (Papale & Solaroli, 2025). Для європейських країн це стало випробуванням не лише політичним, але й інформаційним: медіа різних держав висвітлюють події війни крізь призму власних суспільно-політичних контекстів. Італія, що традиційно підтримувала тісні зв'язки з РФ, опинилася перед викликом об'єктивного висвітлення війни на тлі певної внутрішньої поляризації поглядів (Сімашова, 2024). З одного боку, значна частина італійської громадськості та політикуму однозначно засудила російську агресію, підтримуючи Україну; з іншого – окремі політики та медіа висловлювали скепсис щодо ролі НАТО та санкцій проти РФ, що знайшло відображення в змісті ЗМІ (Сімашова, 2024). У цих умовах мовні засоби, за допомогою яких італійські медіа описують війну, набувають особливої ваги, адже вони формують суспільне розуміння конфлікту.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення мовної репрезентації концепту «війна» у зарубіжному медіадискурсі, зокрема в італійському, з огляду на масштаби та наслідки російсько-української війни. Попри значний інтерес науковців до проблематики війни в медіа, лінгвістичні аспекти висвітлення конфлікту в італійській пресі залишаються недостатньо дослідженими. Аналіз вербалізації концепту «війна» дозволяє виявити домінантні наративи, ціннісні акценти та риторичні стратегії, через які італійські ЗМІ подають цей конфлікт аудиторії. Таким чином, постає проблема встановлення специфіки мовного вираження поняття «війна» в італійських онлайн-виданнях і з'ясування зв'язку між мовними засобами та ідеологічними наративами, що формуються навколо війни.

Метою роботи є виявлення особливостей вербалізації концепту «війна» в італійських друкованих онлайн-медіа в контексті російсько-української війни

2022-2025 рр. Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі **завдання**: 1) охарактеризувати теоретичні засади вивчення концепту «війна» та його мовної об'єктивації в дискурсі (спираючись на напрацювання когнітивної лінгвістики й медіалінгвістики); 2) здійснити аналіз лексико-семантичних та стилістичних засобів вираження концепту «війна» в італійських онлайн-виданнях (ключова термінологія, метафоричні моделі, оцінна лексика тощо); 3) визначити провідні тематичні фрейми та наративи, через які концепт війни репрезентовано в італійському медіадискурсі (гуманітарний, геополітичний, економічний, ідеологічний та інші акценти); 4) проаналізувати прагматичні аспекти мовного висвітлення війни (емоційний вплив на аудиторію, формування образів сторін конфлікту, переконувальні стратегії) та з'ясувати, як мовні засоби корелюють із проукраїнськими чи проросійськими тенденціями в італійському інформаційному просторі. Відповідно до мети і завдань дослідження, **об'єктом** є сучасний італійський медіадискурс, присвячений російсько-українській війні, а **предметом** – лінгвальні засоби і прийоми вербалізації концепту «війна» (лексичні номінації, метафори, оцінна та емоційно забарвлена лексика, дискурсивні маркери тощо).

Аналіз попередніх досліджень. Проблематика мовної репрезентації війни належить до міждисциплінарних досліджень, що поєднують когнітивну лінгвістику, дискурс-аналіз і медіалінгвістику. Останнім часом з'явилося чимало праць, присвячених концепту «війна» в різних мовах і дискурсах (Зіневич, Красавіна, 2017; Ковбасюк, 2023). Зокрема, узагальнюючи сучасні напрацювання, Л. Ковбасюк (2023) відзначає зростаючий інтерес як вітчизняних, так і зарубіжних мовознавців до лінгвокогнітивного аналізу війни та пропонує комплексну методику дослідження цього концепту. У когнітивній лінгвістиці **концепт «війна»** розглядається як багатовимірне ментальне утворення, що має розгалужену структуру та номінативне поле (Вільчинська, 2017). Так, Т. Вільчинська (2017) зазначає, що концепт війни містить цілу низку смислових складників – від базових актантів (ворог, союзник, військо) до пов'язаних понять («битва», «оборона», «капітуляція» тощо) – і характеризується складною системою оцінних ознак. Дослідниця підкреслює, що в українському газетному тексті концепт «війна» набуває яскраво негативного забарвлення та актуалізується через множинні метафоричні образи (Вільчинська, 2017). Схожі висновки зроблено і щодо англomовного дискурсу: зокрема, Л. Брославська (2013) дослідила концепт WAR в англomовній картині світу та виявила його фреймову організацію, домінантні метафоричні моделі (наприклад, війна як боротьба зі злом, війна як гра, війна як хвороба) й характерні лексеми-репрезентанти (Брославська, 2013).

У галузі критичного дискурс-аналізу та медіалінгвістики дослідники приділяють увагу тому, як риторика війни використовується в політичному та медійному наративах для впливу на масову свідомість. Класичні праці Дж. Лакоффа і М. Джонсона (Lakoff & Johnson, 1980) заклали підґрунтя для розуміння метафоричних моделей війни, показавши, що метафора війни широко пронизує повсякденне мовлення («argument is war» та інші концептуальні метафори). Згодом науковці неодноразово досліджували воєнну метафорику в ЗМІ (Kövecses, 2018; Charteris-Black, 2011). Зокрема, З. Ковешеч (Kövecses, 2018) наголошує, що медіадискурс насичений метафорами війни, які виконують не лише стилістичну, а й когнітивну функцію – структурують розуміння складних явищ через воєнні образи. Воєнні метафори можуть мати подвійний емоційний ефект: з одного боку, викликати піднесення, єдність («битва за свободу» як мобілізуючий лозунг), з іншого – нагнітати страх і відчуття загрози (метафори «бомби», «вибуху» щодо економічних чи соціальних криз). Таким чином, лінгвістичні дослідження підтверджують, що через метафоричні моделі війни медіа здатні посилювати певні наративи та впливати на сприйняття аудиторії (Charteris-Black, 2011; Lakoff & Johnson, 1980).

Безпосередньо тему російсько-української війни у медіа вже почали аналізувати як зарубіжні, так і українські вчені. Зокрема, С. Папале та М. Соларолі (Papale & Solaroli, 2025) здійснили фрейм-аналіз італійської преси та політичного дискурсу перших місяців війни. Вони виявили п'ять ключових фреймів інтерпретації конфлікту в Італії (зокрема, гуманітарний, економічний, безпековий тощо) та засвідчили, що медійний дискурс був вкрай неоднорідним і політично поляризованим. З іншого боку, українська дослідниця А. Сімашова (2024) зосередила увагу на висвітленні війни одним із провідних італійських видань – газетою *La Repubblica*. В її роботі зазначено, що *La Repubblica* від початку вторгнення запровадила окрему щоденну рубрику новин, присвячену війні, й наповнила її значним масивом контенту (понад 7,7 тис. згадувань ключових слів на кшталт «війна», «Україна» тощо за два місяці) (Сімашова, 2024). Контент-аналіз показав, що в повідомленнях *La Repubblica* найчастіше фігурують такі тематичні блоки, як «Зеленський», «біженці», «Маріуполь», «російські війська», «Буча» тощо – тобто акцент зроблено на гуманітарній кризі та конкретних епізодах агресії (Сімашова, 2024). Водночас видання практично не тиражує російських пропагандистських кліше на кшталт «нацисти» – їх частка мізерна (менше 1% публікацій) (Сімашова, 2024). Таким чином, огляд літератури засвідчує, що концепт «війна» в різних мовах і медіадискурсах репрезентується через складну систему мовних засобів (терміни, метафори, оцінну лексику) і фреймів, яка відображає як універсальні, так і культурально специфічні смисли. Однак специфіка вербалізації цього концепту в італійських онлайн-ЗМІ потребує детальнішого вивчення з огляду на особливі умови, в яких Італія сприймає російсько-українську війну.

Виклад основного матеріалу дослідження. До аналізу залучено матеріали провідних італійських друкованих онлайн-видань, що висвітлювали події війни в Україні протягом 2022–2025 рр. (зокрема, *La Repubblica*, *Corriere della Sera*, *La Stampa* та інші новинні портали, які мають друковане походження). Корпус дослідження становлять інформаційні та аналітичні статті, новинні стрічки та редакційні колонки, присвячені ключовим подіям війни (початок вторгнення 24.02.2022, битва за Маріуполь, звільнення Херсона, події в Бучі, ракетні удари по українських містах, міжнародна реакція тощо). Загальний обсяг вибірки – близько 200 статей.

Методи дослідження. Застосовано метод контент-аналізу для виявлення частотності ключових слів і тематичних категорій, концептуальний аналіз – для реконструкції структури концепту «війна» та його ядра/периферії, метод критичного дискурс-аналізу – для інтерпретації ідеологічних нашарувань у мовленні медіа, а також елементи кількісного аналізу (для підрахунку частоти певних лексем, метафоричних моделей). Аналіз проводився як вручну, так і з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (SketchEngine, національні італійські корпуси) для пошуку контекстів вживання досліджуваної лексики.

Ключові лексичні репрезентанти концепту «війна». Італійські онлайн-медіа у контексті війни в Україні активно оперують базовою воєнною термінологією. Насамперед це слова «*guerra*» (війна), «*invasione*» (вторгнення), «*conflitto*» (конфлікт), «*attacco*» (напад), «*aggressione*» (агресія). Ці лексеми складають ядро номінативного поля концепту «війна» і слугують для позначення самої війни та ключових дій. Важливо, що уже на рівні термінології італійські ЗМІ задають оцінний тон: практично повсюдно російські дії називаються «агресією» та «вторгненням», що підкреслює незаконність і насильницький характер дій РФ. Для характеристики війни часто залучаються прикметники з яскраво негативною семантикою: «*brutale*» (жорстокий), «*atroce*» (жахливий, лютий), «*ingiustificato*» (невиправданий) – вони регулярно супроводжують згадки про напад Росії («*la brutale invasione russa dell'Ucraina*» – «брутальне російське вторгнення в Україну» та ін.). Таким чином, на рівні базових найменувань та епітетів італійський медіадискурс однозначно маркує війну як зло, агресію, порушення

міжнародних норм, формуючи у реципієнтів чітко негативний образ дій Росії. Цей факт узгоджується з даними соціологічних опитувань: більшість італійців покладають провину за конфлікт на РФ і співчують Україні (Melotti & Villano, 2024). За даними дослідження Дж. Мелотті та П. Віллано (Melotti & Villano, 2024), італійська молодь у вільних асоціаціях на стимул «війна» («guerra») називала передусім «Росія», «Путін», «смерть», «страх» – тобто агресора та емоційно-негативні наслідки, що підтверджує домінування негативних коннотацій і фокус на винуватці конфлікту.

Метафоричні образи війни. Відповідно до концептуальної теорії метафори, війна часто слугує джерельною сферою для опису інших явищ (напр. «війна з пандемією»), але і навпаки – медіа інтерпретують саму війну через зрозумілі для аудиторії метафоричні моделі. В італійському дискурсі про війну в Україні виявлено низку стійких метафор. По-перше, війна подається як **стихійне лихо**: журналісти вживають образи на кшталт «*tempesta di fuoco*» («вогняна буря» про масовані бомбардування), «*terremoto geopolitico*» («геополітичний землетрус» про наслідки війни для світу). Ці метафори акцентують раптовість, руйнівність війни та її неконтрольованість людиною. По-друге, зустрічається метафора війни як **хвороби чи отрути**: «*virus della guerra*» («вірус війни»), «*veleno della propaganda*» («отрута пропаганди») тощо. Така метафорика підкреслює згубність війни для суспільства, її здатність «заразити» простір. По-третє, популярною є метафора війни як **театру/вистави**: вживаються вирази «*scenari di guerra*» («сценарії війни»), «*teatro bellico*» («театр воєнних дій»). Ця концептуалізація скоріше нейтральна, технічна, але також опосередковано припускає, що війна – це певний «спектакль» для спостерігачів, де країни виступають як актори зі своїми ролями. Нарешті, варто відзначити метафору війни як **гри/змагання**: трапляються вислови на зразок «*partita diplomatica*» («дипломатична гра/партія» щодо перемовин) чи «*gioco di potere*» («гра влади» щодо протистояння великих держав). Такі метафори дещо пом'якшують сприйняття конфлікту, вписуючи його в рамки змагальності, стратегічного змагання, але водночас віддаляють від реальних людських страждань. Отже, метафоричні моделі, зафіксовані в італійських медіа, доволі типові для воєнного дискурсу (вони відображені й у англомовних медіа за даними інших досліджень – пор. Брославська, 2013; Kövecses, 2018). Їх використання у текстах служить різним цілям: одні метафори (стихія, хвороба) підсилюють негативне ставлення до війни, інші (гра) – виконують радше пояснювальну функцію, дозволяючи аудиторії осмислити складні процеси через знайомі поняття.

Тематичні акценти та наративи. У результаті аналізу публікацій виокремлено кілька провідних тематичних фреймів, через які італійські ЗМІ розкривають концепт війни. Перший – **гуманітарний фрейм**, зосереджений на стражданнях цивільного населення, темі біженців, воєнних злочинах і правосудді. Наприклад, широко висвітлювалися трагедії в Маріуполі та Бучі, потоки українських біженців до Європи, тематика притягнення РФ до відповідальності («*crimini di guerra*», «*genocidio*» – «воєнні злочини», «геноцид» часто фігурують у заголовках). Через цей фрейм війна постає як гуманітарна катастрофа, де Україна – жертва, а світове співтовариство має моральний обов'язок допомогти. Другий фрейм – **геополітичний/безпековий**, що акцентує загрозу для європейської безпеки, протистояння демократій і авторитаризму. В рамках цього наративу війна розглядається як напад на систему міжнародних правил; журналісти згадують про повернення війни в Європу вперше з часів Другої світової, порівнюють Путіна з диктаторами минулого. Часто вживається риторика захисту європейських цінностей, свободи: напад на Україну прирівнюється до нападу на весь Захід. Як відзначають С. Папале та М. Соларолі (Papale & Solaroli, 2025), в італійському публічному дискурсі загалом домінували саме гуманітарні та безпекові аспекти війни, тоді як ідеологічні питання (наприклад, природа путінського режиму) відходили на другий план. Третій фрейм – **економічний**, з фокусом на наслідках війни для економіки:

енергетична криза, зростання цін, санкції. Медіа активно вживали терміни «*crisi energetica*» («енергетична криза»), «*shock economico*» щодо війни. Хоча цей фрейм стосується не стільки бойових дій, він впливає на загальне сприйняття війни як чинника глобальної нестабільності. Четвертий помітний фрейм – **внутрішньополітичний**, але він наявний переважно опосередковано. Як зазначає А. Сімашова (Сімашова, 2024), *La Repubblica* та низка інших провідних видань намагалися не акцентувати увагу на суперечливих внутрішніх українських питаннях (напр. темі корупції чи політичних чвар в Україні). Це можна розцінити як свідомо проукраїнську інформаційну стратегію: медіа формують позитивний імідж України як жертви агресії і носія європейських цінностей, уникаючи тем, що могли б зменшити емпатію читачів. Натомість увага зосереджується на образі президента Зеленського та інших українських лідерів як «нових символів гуманістичних цінностей» (Сімашова, 2024). Така героїзація українського керівництва супроводжується частим цитуванням емоційних звернень Зеленського до міжнародної спільноти, підкресленням його мужності та ораторського таланту.

Варто зазначити, що тональність італійського медіадискурсу щодо війни можна охарактеризувати як співчутливо-підтримувальну щодо України та різко осудливу щодо агресора. Ця тенденція простежується в доборі лексики (як описано вище, російські сили позначаються переважно як «окупанти», «агресори»), у цитуванні експертів і очевидців (пріоритет надається свідченням про злочини РФ, заявам західних лідерів про підтримку України тощо) та у висновках, які пропонуються аудиторії. Таким чином, концепт «війна» в італійських онлайн-ЗМІ вербалізується передусім через призму боротьби зі злом та захисту жертви. Італійська преса описує поточну війну як битву за демократичні цінності, де Україна – форпост цивілізації, а Росія – джерело невинуватого жорстокості (Сімашова, 2024). Подібні наративи не унікальні для Італії – їх можна простежити і в інших західних медіа, однак в Італії ці смисли забарвлені ще й внутрішньою дискусією про роль країни: для італійців війна стала випробуванням їхніх власних ціннісних орієнтирів та зовнішньополітичних симпатій (Papale & Solaroli, 2025).

Отже, загальна картина залишається такою, що вербалізація війни в італійському дискурсі слугує засобом консолідації проукраїнського консенсусу: через мову підкреслюються спільні для аудиторії гуманістичні цінності (співчуття, справедливість), утверджується думка про неприпустимість агресії та формується образ України як «своєї», близької по духу нації, що бореться за спільні ідеали свободи (Melotti & Villano, 2024). Відповідно, концепт «війна» набуває у цьому дискурсі чітко оцінного, емоційно насиченого наповнення: це завжди зло, трагедія, виклик, який потрібно здолати спільними зусиллями цивілізованого світу.

Висновки. Проведений аналіз дозволив виокремити низку характерних рис вербалізації концепту «війна» в італійських онлайн-ЗМІ у контексті російсько-українського конфлікту 2022–2025 рр. По-перше, встановлено, що італійський медіадискурс одноставно засуджує агресивні дії РФ уже на рівні базових номінацій: війна позначається як «вторгнення», «агресія», що містить негативну оцінку і явно вказує на винуватця конфлікту. По-друге, лексико-семантичне поле концепту «війна» в італійських медіа охоплює широкий спектр одиниць – від нейтральної військової термінології (війна, конфлікт, наступ, фронт, армія) до яскраво забарвленої емоційної лексики («жорстокий напад», «кривава бійня», «брутальна агресія» тощо). Це свідчить про поєднання інформаційної та впливової функцій мови: медіа не лише повідомляють про факти війни, а й прагнуть викликати у читача моральну оцінку, емпатію, обурення. По-третє, ключову роль у репрезентації війни відіграють метафоричні моделі. Італійська преса описує війну через метафори стихійного лиха, хвороби, театру та гри, кожна з яких виконує певну когнітивну і прагматичну роль. Метафора стихії та хвороби підсилює негативне сприйняття війни як явища руйнівного і ненормального, тоді як метафора гри чи театру допомагає структурувати розуміння геополітичних процесів, хоч і дещо

відсторонює від реалій війни. По-четверте, аналіз показав, що італійські медіа висвітлюють війну переважно в рамках гуманітарного і ціннісного наративів: увага зосереджена на стражданнях людей, порушенні норм, боротьбі за свободу. Це формує образ війни як боротьби добра зі злом, де Україна уособлює сторону добра і захисту, а Росія – джерело зла та хаосу. Такий дискурс, фактично, створює проукраїнський консенсус у суспільстві.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розширенні емпіричної бази (аналіз більшого кола італійських медіа, зокрема теленовин, соціальних мереж) та у порівняльному аспекті. Цікавим є зіставлення вербалізації концепту «війна» в медіадискурсі різних країн – наприклад, Італії та інших держав ЄС, або ж порівняння з українським медіадискурсом – з метою виявити національно-культурну специфіку мовної репрезентації війни. Окрім того, варто звернути увагу на діахронний аспект: як змінювався дискурс і тональність італійських медіа від початку анексії Криму та вторгнення в 2014 р. до наступних етапів війни (можливо, зі сплесками уваги під час ключових подій і певною втомою аудиторії з часом). Подальше дослідження цих питань сприятиме глибшому розумінню того, як через мову мас-медіа конструюється образ війни та впливає на суспільну свідомість, а також розширить знання про мовно-ментальні виміри сучасного воєнного дискурсу.

Бібліографічний список

- Брославська, Л., 2013. Концепт ВІЙНА в англomовній картині світу: доконцептуальні основи. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Філологічні науки»*, 1051, р. 46–51. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIFL_2013_73_9>
- Вільчинська, Т. П., 2017. Концепт «війна»: особливості мовної об'єктивації у газетному тексті. *Лінгвістичні студії*, 34, с. 110–114. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/lingst_2017_34_16>
- Зіневич, Л. В. та Красавіна, В. В., 2017. Концепт «війна» у сучасному українському суспільно-політичному дискурсі. *Одеський лінгвістичний вісник*, спецвипуск, 70–72. Available at: <<https://hdl.handle.net/11300/16827>>
- Ковбасюк, Л. А., 2023. Новітні студії концепту «війна» в сучасному мовознавстві. *Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація*, 1, с. 16–21. DOI: [10.32999/ksu2663-3426/2023-1-2](https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-2)
- Сімашова, А., 2024. Російське вторгнення в Україну в дзеркалі італійської преси. *Образ*, 2(45), с. 36–47. Available at: <<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/96787>>
- Charteris-Black, J., 2011. *Politicians and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. Available at: <<https://doi.org/10.1057/9780230319899>>
- Kövecses, Z., 2018. Metaphor in media language and cognition: a perspective from conceptual metaphor theory. *Lege Artis*, 3(1), p. 124–141. DOI: [10.2478/lart-2018-0004](https://doi.org/10.2478/lart-2018-0004)
- Lakoff, G. & Johnson, M., 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Melotti, G., & Villano, P., 2024. Social Representations of the War in Italy during the Russia–Ukraine Conflict. *Social Sciences*, 13(10), p. 545. DOI: [10.3390/socsci13100545](https://doi.org/10.3390/socsci13100545)
- Papale, S., & Solaroli, M., 2025. Frames of conflict / conflict of frames: A frame analysis of the Russian invasion of Ukraine in Italian press and politics. *Media, War & Conflict*, Online First, 1–19. Available at: <<https://doi.org/10.1177/1750635225132>>

References

- Broslavska, L. 2013. Kontsept ViĭNA v anhlomovnii kartyni svitu: dokontseptual'ni osnovy [The concept of «war» in the English picture of the world: pre-conceptual foundations]. *Visnyk Khmelnytskoho Natsionalnoho Universytetu. Seriiia «Filolohichni nauky»*, 1051, pp. 46–51. Available at: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIFL_2013_73_9> (in

- Ukrainian).
- Charteris-Black, J. 2011. *Politicians and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. Available at: <https://doi.org/10.1057/9780230319899>
- Kovbasiuk, L. A. 2023. Novitni studii kontseptu «viina» v suchasnomu movoznavstvi [Latest studies of the concept «war» in modern linguistics]. *Naukovyi Visnyk Khersonskoho Derzhavnoho Universytetu. Serii: Hermanistyka ta mizhkulturna komunikatsiia*, 1, pp. 16–21. DOI: [10.32999/ksu2663-3426/2023-1-2](https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-2) (in Ukrainian).
- Kövecses, Z. 2018. Metaphor in media language and cognition: a perspective from conceptual metaphor theory. *Lege Artis*, 3(1), pp. 124–141. DOI: [10.2478/lart-2018-0004](https://doi.org/10.2478/lart-2018-0004)
- Lakoff, G., & Johnson, M. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Melotti, G., & Villano, P. 2024. Social Representations of the War in Italy during the Russia–Ukraine Conflict. *Social Sciences*, 13(10), art. 545. DOI: [10.3390/socsci13100545](https://doi.org/10.3390/socsci13100545)
- Papale, S., & Solaroli, M. 2025. Frames of conflict / conflict of frames: A frame analysis of the Russian invasion of Ukraine in Italian press and politics. *Media, War & Conflict*, Online First, pp. 1–19. Available at: <https://doi.org/10.1177/1750635225132>
- Simashova, A. 2024. Rosiis'ke vtorhennia v Ukrayinu v dzerkali italiis'koï presy [Russia's invasion of Ukraine in the mirror of the Italian press]. *Obraz*, 2(45), pp. 36–47. Available at: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/96787> (in Ukrainian).
- Vil'chyns'ka, T. P. 2017. Kontsept «viina»: osoblyvosti movnoï ob'iektyvatsii u hazetnomu teksti [The concept of «war»: linguistic features of objectification in a newspaper text]. *Linhvistychni Studii*, 34, pp. 110–114. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/lingst_2017_34_16 (in Ukrainian).
- Zinevych, L. V., & Krasavina, V. V. 2017. Kontsept «viina» u suchasnomu ukrains'komu suspil'no-politychnomu dyskursi [The concept of «war» in modern Ukrainian socio-political discourse]. *Odeskyi linhvistychnyi visnyk*, Special Issue, pp. 70–72. Available at: <https://hdl.handle.net/11300/16827> (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 15.05.2025.

Karolina Borovykova

PECULIARITIES OF THE CONCEPT "WAR" VERBALIZATION IN ITALIAN ONLINE MEDIA IN THE CONTEXT OF RUSSIA'S FULL-SCALE INVASION OF UKRAINE (2022–2025)

This article examines the verbalization of the concept «war» in Italian online media in the context of Russia's full-scale invasion of Ukraine (2022–2025). It aims to elucidate how Italian newspapers have linguistically constructed the concept "war" and to what extent these representations shape public perception of the conflict. The research addresses specific questions about the lexical choices, metaphors, and narrative strategies employed in war coverage, as well as their role in framing the conflict and conveying evaluative stances. Methodologically, the study is grounded in qualitative discourse analysis of a corpus of articles from leading Italian online newspapers (Il Messaggero, Il Giornale, Il Sole 24 Ore) covering the war, allowing for an in-depth examination of language use across different outlets.

The analysis is based on theoretical frameworks of media discourse, conceptual metaphor theory, concept theory, and war linguistics, providing a multidimensional lens for interpreting how media language reflects and shapes the concept «war». Key findings reveal that Italian media employ a rich repertoire of linguistic means to portray the war. There is extensive use of evaluative and emotionally coloured vocabulary – for instance, characterizing events as a «brutal invasion», «unprovoked aggression» or «humanitarian catastrophe», which serves to demonstrate empathy, outrage, or other emotional responses in the audience.

Journalistic discourse in these media outlets frequently incorporates vivid metaphors and analogies that frame the conflict in varied ways: war is depicted, for example, as a catastrophic force disrupting Europe, or a ripple effect causing «shockwaves» in global affairs. Such metaphorical and narrative representations help the media contextualize the war's significance and moral dimensions for readers.

The narratives identified in the Italian press often highlight Ukraine's resistance and suffering, unequivocally condemning the Russian aggression and rallying support for the Ukrainian cause; at the same time, a parallel emphasis on the war's implications for Italy – from economic consequences (energy crisis, inflation) to the nation's calls for diplomacy and peace – reflects a distinctive national perspective. Indeed, the coverage exhibits a degree of ambivalence and diversity in focus: while many reports stress solidarity with Ukraine and the defense of democratic values, others give prominence to themes of de-escalation and negotiation, mirroring internal socio-political debates within Italy. This demonstrates how Italian media framing is shaped by the country's historical pacifist currents, geopolitical considerations, and domestic priorities, yielding a media discourse with nationally specific characteristics during the Russia–Ukraine war. The study underscores the pivotal role of language in shaping the public's understanding of war. The Italian media's evaluative word choices, emotional tone, and framing strategies significantly influence the reader's perception by highlighting various aspects of the conflict and infusing them with subjective meaning.

These findings carry important sociopolitical implications: the way war is talked about in the press affects public opinion and policy discourses, either bolstering public support for foreign policy measures or fueling scepticism and calling for peace. From a scholarly perspective, this work contributes to media linguistics and conflict discourse studies by illuminating how the abstract concept «war» is given concrete form in national media narratives. It demonstrates the interplay between linguistic representation and societal context, and it opens avenues for further research – for example, through comparative analyses of war discourse in different countries' media tracking how the language of war evolves as the conflict unfolds.

Keywords: concept “war”, verbalization, media discourse, Italian press, Russian-Ukrainian war.